

Det ser ut att vara liten skillnad på att vara vuxen och att vara barn i Japan. Alla leker och gör sina plikter på samma vis. Oavsett ålder läser man seriemagasin, sover på tunnelbanan, bär kostym, arbetar varje dag, har hängande leksaker på telefonen, ser på tecknad film eller spelar dataspel. En del barn går i skolan varje dag. På söndagarna byter de bara till söndagsskoleuniformen. De flesta vuxna har också uniform. Hus och parkeringsplatser byggs på nätterna. Och kontorister kan sova ett par timmar om dagen vid sitt skrivbord för att sedan arbeta över till tio-elva på kvällen. Ett sällskap av medelålders män som blir fulla på krogen efter jobbet skiljer sig på inget sätt från ett gäng med pojkar på väg hem från skolan. Äldre människor och skolflickor fnissar precis likadant. De sticker fram huvudet, håller ena handen för munnen och viker kroppen dubbel. I pachinko-hallarna och arkadspels-hallarna ligger nog medelåldern runt 35 eller mer. För exakt allting som säljs finns en maskot, en liten gullig tecknad figur. Om TV-programmen har en målgrupp i en särskild ålder är det omöjligt att säga vilket program som hör till vilken ålder. Engelska språk-kurser ser ut som svenska barnprogram, de tecknade filmerna ser ut som svenska deckar-serier, prat-programmen urartar i skrattpsykoser och lekprogrammen är för och med uttråkade tonåringar i 40-årsåldern. Disneyland har en egen tunnelbanelinje som går i cirkel. På McDonalds läser gymnasie-studenter sina läxor och affärsmän har sina möten. På avdelningen för elektronik på det stora varuhuset i Shinjuku sitter både barn och gamla och sover i demonstrationsexemplaren av massagefåtöljer. Vem ser egentligen efter vem? Det är som om det yttersta ansvaret för var och en ligger i något abstrakt. Kanske är det Zen. Förmågan att vara nu på en plats i sänder åsidosätter ålder. Man gör det man gör för att man gör det man gör, vare sig man arbetar eller leker. Då gör det liten skillnad om man är gammal eller ung. Och alla ser efter alla.

Kira Carpelan
för Expressen Kultur
2005